

Til eldrerådet i din kommune

Januar 2019

Meld. St. 15 (2017 – 2018) «Leve hele livet» - En kvalitetsreform for eldre

Regjeringen la «Leve hele livet» den 4. mai 2018. www.levehelelivet.no

Reformen skal bidra til:

- at eldre kan mestre livet lengre, oppleve god kvalitet og ha trygghet for at de får god hjelp når de har behov for det
- At pårørende kan bidra uten at de blir utslitt
- At ansatte opplever at de kan bruke sin kompetanse i tjenesten og gjøre en god jobb

Målgruppen er hjemmeboende eldre 65 + og eldre som bor på institusjon.

Denne målgruppe har ulike forutsetninger og stor variasjon over behov og ønsker.

«Noe av det viktigste kommunene kan starte med er forebyggende hjemmebesøk. Skal vi ivareta de eldre innbyggere på en god måte, må vi vite mer om situasjonen deres og hva som er viktig for dem. Hjemmebesøk gir en unik mulighet til se den enkelte, ikke minst de som ikke er i kontakt med helse- og omsorgstjenesten til vanlig, sier eldre- og folkehelseminister Åse Michaelsen.»

«Leve hele livet har fem innsatsområder:

1. Et aldersvennlig Norge
2. Aktivitet og fellesskap
3. Mat og måltider
4. Helsehjelp
5. Sammenheng i tjenesten

På hver av innsatsområdene legger reformen «Leve hele livet» fram 5 utfordringer og forslag til løsninger som alle viser til lokale eksempler.

«Leve hele livet» bygger på en rekke tiltak som er prøvd ut i en eller flere kommuner over hele landet. Innspillene har kommet fram på dialogmøtene fra blant annet ansatte, eldre, pårørende, frivillige, forskere og ledere.

I meldingen er det lagt fram en tidsplan for gjennomføring av reformen:

Fase 1 Forberedelse og oppstart skal foregå gjennom hele (2019).

Fase 2 Karlegging og planlegging (2019-2020).

Fase 3 Implementering og gjennomføring (2021-2023).

Fase 4 Evaluering og forbedring (2021-2023).

Reformperioden starter i 2019 og varer fram til 2023.

Det er fase 1 og 2 som er relevante for aktivitetsplanen for 2019.

Forberedelse og oppstartsåret for Leve hele livet starter i 2019.

Kvalitetsreformen skal settes på dagsorden i både kommunene og fylkeskommunen i 2019. Kommunene og fylkeskommunen må kartlegge egne behov og utfordringer når det gjelder innsatsområdene for «Leve hele livet». Derfor er 2019 et viktig år når det gjelder å involvere brukerne selv og deres pårørende.

Pensjonistforbundet er den største pensjonistorganisasjonen i landet og vi ønsker derfor at eldrerådet tar oss med på råd. Vi oppfordrer derfor eldrerådet ta kontakt med Pensjonistforbundets lokalforening og lage en arbeidsgruppe med tema Leve hele livet, slik at intensjonen i reformen følges opp. Kommunen kan ha mange utfordringer og da gjelder det at brukerne kan være med å gi innspill til hva som er viktigst for oss og evt. foreslå løsninger/tiltak.

Mål

Å påvirke prosessene som skal gjennomføres i kommuner og fylkeskommuner slik at resultatet blir bedre livskvalitet for alle eldre.

Forslag til aktiviteter (sidetallene refererer seg til «Leve hele livet»)

- **Gjøre seg kjent med reformen**, særlig om tidsplan og virkemidler for gjennomføring (s. 168-73). Komme seg med på de opplæringsarenaene som skal etableres lokalt av fylkesmennene m.fl.
- **Følge med på om reformen settes på dagsorden i kommunen**, fylkeskommunen og i allmennheten. På s. 169-70 i st. meld. er det beskrevet hvordan regjeringen planlegger at det skal foregå. Si fra i relevante fora dersom dette ikke skjer (eldreråd, lokalaviser osv.).
- **Følge med på om kommunene tar stilling til løsningene** i reformen og hvordan de vil utforme og gjennomføre dem lokalt. Det er forutsatt at kommunene tar stilling til dette gjennom politiske vedtak.
- **Påvirke hvilke løsninger som velges lokalt.** NB! Det er viktig at pensjonistforeningen kommer tidlig inn i prosessen gjennom f. eks eldreråd. Når saken legges fram for kommunestyret vil det ofte være for seint. Det er viktig å være oppmerksom på om kommunene bare velger de billigste løsningene og ikke de som dekker best de eldre behov. Hva er viktigst at kommuner dekker i din kommune?
- Hver av **de 5 innsatsområdene kan være tema på pensjonistforeningens møter** i 2019. Det kan legges opp til en dialog etter foredragene på foreningsmøtene

Det er satt av 48 millioner i Statsbudsjettet for 2019 for å gi kommunene støtte til å planlegge og komme i gang med reformen. Kommuner som tar i bruk løsninger fra Leve hele livet vil bli prioritert i statlige støtteordninger.

Det er viktig at vi lærer av de gode eksemplene og samarbeider med relevante aktører i kommunene.

Lykke til med reformen «Leve hele livet»!

Med vennlig hilsen

Pensjonistforbundet

Harald Olimb Norman

Harald Olimb Norman
Generalsekretær

Anne Hanshus
Seniorrådgiver helse

